

Smrtna kosa. Dne 3. t. m. je ugasnila luč življenja ene-
mu izmed naših najboljših mož, komaj 53letnemu g. Franu
Rop, veleposestniku pri Sv. Juriju v Slov. gor. Njegovo pri-
ljubljenost pri vseh je izpričal pogreb, ki je bil dne 5. t.
m., kljub slabemu vremenu polnoštevilno obiskan. Rajni
zapušča žalujočo ženo in štiri otroke. N. v m. p.

Strašen samomor. Na Spodnji Polskavi se je pretekli
petek umoril Viktor Žagar, daleč na okrog znani posest-
nik. Samomor je izvršil na strašen način. Šel je v svojo
šupo za seno in slamo, tamkaj zažgal in se nad plameni o-
besil. Vrv je pregorela in je padel v ogenj. Sosedje so
kmalu zapazili, da gori in so z vso naglico gasili. Rešili so
polovico stavbe. Ko je ogenj ponehal, so našli ožgano tru-
plo obešenca. Pri sebi je imel večjo svoto denarja, ki je tu-
di večinoma zgorel. V smrt ga je gnala jeza, ker je izgubil
neko tožbo in moral veliko plačati. V življenju ni bil znan
kot veren človek.

Tatovi na Kumu — vlom pri belem dnevu. Dne 10.
t. m. je udri neznan tat v majhno kočo Franceta Korman,
p. d. Stefana. Kočica stoji bolj na samem pri kovačnici ter
ima kuhinjo in eno sobico, kjer spavajo dve hčerki in sin
Kormana. Na spredni strani ima kočica nad kuhinjskimi
vrata še ena vrata v svrhu, da se spravi lahko kaj težjega
od zunaj na podstrešje, ki pa so bila tudi od znotraj dobro
zaprti. Tat si je prinesel lestvo iz na blizu stoječe kovač-
nice ter s silo odprl zgornja vrata, šel potem po stopnicah
v kuhinjo in prišel v sobico. Odnesele je eno lepo žensko
srebrno uro, 325 Din gotovine (mošnjo je pustil), last ene
izmed hčerk, potem en užigalnik ter si v istega še nalil
precej bencina, en lep revolver (9 mm), šest žepnih rob-
cev, last sina. Nato se je spustil zopet po isti poti na pro-
sto, odnesel lestvo v gozd ter po prislonil k neki smreki.
Biti je moral ta hudobnež en tak, ki je kedaj že bil pri Kor-
manu v službi ter poznal vse prostore. Orožništvo ga prid-
no zasleduje. Pred par dnevi se je zgodila tatvina pri Go-
ričanu in pred nekaj časom pri sosedu Zvajgarju, kjer je
bila ukradena ena ovca. Pred nakupom ure in revolverja
se svari!

Botri in botre v šentlenartski dekaniji naj ne pozabijo
tako narochiti molitvenik za vsakega birmanca, ker je sv.
birma že tu! Molitvenik je najlepši in najtrajnejši spomin.
Največjo izbiro molitvenikov ima Tiskarna sv. Cirila v Ma-
riboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6. Poiščite
inserter v »Gospodarju« in naročite!

Težka nesreča. Strašna nesreča je zadela ugledno Ju-
rešovo hišo v Borec pri Ljutomeru. Izgubila je nenado-
ma skrbnega očeta, oziroma dedeka. Proti navadi je zapre-
gel ter se odpeljal z vnukoma v gorice v Globokem v Med-
žimurju. Domači so mu branili, ker so imeli listjare ter so
se bali za njegovo zdravje, pa ga niso mogli ustaviti, ka-
kor da ga skrivna sila žene v smrt. Zdrav in dobre volje se
je odpeljal 74letni Alojzij Jureš z otrokoma v gorice. Pet-
letni Vinko je sedel na podu voza, voznik s štiriletnim
Tončkom v naročju pa na deski, položeni čez garice. V
strmem klancu so se konji naenkrat splašili, zavore so od-
povedale in voz je bliskovito zdržal po strmini. Ker je vo-
znik držal z eno roko otroka, ni mogel zaustaviti splašanih
konj. Vinko in Tonček sta zletela z drvečega voza drug za
drugim nepoškodovana, na Jureša pa se je prekulnil voz
ter ga ubil. Dobil je smrten udarec na senca. Vendar pa ga
je duhovnik, ki so ga ljudje, ki so pritekli iz gorice, prikli-
cali, izprevidel, preden je umrl, sveto spoved pa je bil o-
pravil prejšnji dan v domači cerkvi. Rajni je bil daleč na
okrog znan radi svojega razuma, krasnega značaja in glo-
boke pobožnosti. Bil je celo življenje naročnik krščanskih
listov in zvest pristaša SLS. Kako je bil priljubljen, je jasno
pričal lep pogreb.

Zanimiv slučaj. Pred nedavnim sta umrla v Prekmurju
starca Pavel Gjorek in Jožef Krčmar, ki sta imela v življe-
nju precej enakih potoz. Bila sta soseda, z ozirom na sta-
rost enakih let. Leta 1878 sta skupaj šla v boj, sta se sku-

viral iz svot, katere je prejemal na pošti od strank po po-
ložnicah čekovnega urada. Bil je obsojen na osem mesecev
ječe.

Roparski napad.

Popoldan istega dne se je zagovarjal Alojzij Travner,
ki je bil osumljen roparskega napada na posestnika Jaga
iz Stolovnice pri Rajhenburgu. Jaga je v noči na 10. nov.
1926 napadel pri Aleksičevi gostilni v Rajhenburgu neznan
ropar ter mu odvzel denarnico s 4600 Din. Izkazalo se pa
je, da je Travner nedolžen ter je bil oproščen.

Umor.

Zadnji dan poletnega zasedanja celjske porote je iz-
polnila razprava proti leta 1903 v Selcih rojenemu Martinu
Romih, samskemu pekovskemu pomočniku. Romiha obto-
žuje drž. pravdnik, da je v noči od 21. na 22. junij 1926 v
Rušanju, sodni okraj Sevnica, z zastrupljenjem s strihni-
nom ravnal zoper nosečo Marijo Dušič v namenu je usmrti-
titi na tak zavraten način, da je iz tega nastopila njena
smrt in da je tekom te kazenske razprave skušal pregovo-
riti v prič h krivemu pričevanju in krivi prisegi. Tekom
razprave, ki je trajala celo binško soboto, je Romih od-
ločno zaničeval vsako krivdo. Porotnikom je bilo stavlje-
nih pet vprašanj. Na podlagi porotniškega glasovanja je
bil Romih obsojen na pet let težke ječe, poostrene s pos-
tom in trdim ležiščem ter temnico vsako leto na dan smrti
Dušičeve. Romih je tudi po naznanilu kazni še vedno od-
ločno zatiral svojo nedolžnost.

MARIBORSKA POROTA.

Zločin v Prekmurju.

Dne 8. junija sta se zagovarjala pred mariborsko po-
roto Ivan Čahuk iz Gorice pri Murski Soboti in njegov sin
Kalman. Obtožena sta, da sta dne 9. novembra 1926 ubila
Zužo Savelj, ki je gospodinjala pri Francu Balirju. Umor
sta izvršila iz maščevanja, ker je Savelj obdolžila mladega
Kalmana Čahuka, da je ukradel 200 Din. Oba obdolženca
sta v zaporu obdolžila umora Francu Balirja, Matija Ber-
gles ter Francu in Stefana Slavič. Izkazalo pa se je, da sta
si obdolžitve izmislila in drž. pravdnikstvo ju je obtožilo
tudi radi obrekovanja. Razprava je trajala celi dan do 10.
ure zvečer. Obdolžena sta vse tajila. Porotniki so zaničali
vprašanje uboja, potrdili pa so obrekovanje, nakar je bil

paj bojevala in vrnila iz Bosne. Skupna je bila tudi zadnja
poteza in umrla sta drug za drugim.

Smrt pod vlakom. Pod vlak, ki pelja sezonske delavce
iz Prekmurja v Vojvodino, je padel Aleksander Mikola iz
Bokrača pri Puconcih.

Železniška nesreča. Dne 2. t. m. so kmetu, ki je hotel
peljati preko ceste, ki vodi čez železniško progo v Cv-
tkovcih pri Oslušovcih, zdivjali voli. Voz je zadel v zadnje
vozove vlaka, kmet je padel pod vlak, ki mu je odtrgal
nogo.

Požar v St. Pavlu pri Preboldu. V torek zvečer je za-
čelo goreti v St. Pavlu pri Preboldu župnijsko gospodarsko
poslopje. Najprej se je užgala stela, odkoder se je ogenj
z bliskovito naglico razširil na celo poslopje. Slama, katere
je bilo še precej, je ogenj še pospešila. Rešiti se je posre-
čilo konje in svinje, med tem ko je goveja živina vsa zgo-
rela. Le popolnoma mirnemu vremenu, pa tudi hitri po-
moči številnih požarnih bramb se je zahvaliti, da se ogenj
ni razširil na poleg stoječa poslopja. Gasilo je poleg celj-
ske avtobrizgalne še 11 brizgalnic, ki so last požarnih
bramb v Dolenji vasi, Kaplji vasi, Laskovi vasi, Žalni, St.
Petru, St. Lovrencu, Grajski vasi in tovarne v St. Pavlu
pri Preboldu. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Lahko po ne-
sreči, ne izključuje se pa tudi, da ga je kdo zlobno pod-
taknil.

Težka železniška nesreča v Litiji. V soboto zjutraj ob
pol treh se je pripetila na postaji v Litiji težka železniška
nesreča. Na litijski postaji je stopil na vlak, ki prihaja ob
četrt na štiri v Ljubljano, 21letni čevljarški pomočnik Mi-
roslav Tišlar, doma iz Prežganja pri Litiji. Tišlar je bil zelo
utrujen, vendar pa se ni mogel vnesti v kupe, ker je bil že
prenapojen. Obstal je na stopnišču vagona, se naslonil
na ograjo in za trenutek zadremal. V tem hipu je vlak po-
tegnil naprej. Močen sunek je vrgel Tišlarja pod vlak, ki
mu je takoj odrezal nogo pod desnim kolonom. Tudi po o-
stašem telesu je Tišlar dobil znatne poškodbe. Poškodo-
vanca so na litijem kolodvoru za silo obvezali, ga nalo-
žili na vlak ter ga prepeljali v Ljubljano, kjer so ga na ko-
lodvoru naložili na voz mestne rešilne postaje in ga odpe-
ljali v bolnico. Tu so zdravniki Tišlarja takoj operirali na
nogi ter mu rešili vsaj življenje, ko mu je vlak že odtrgal
nogo.

Železniška tatinska družba prijeta. Tatinsko družbo,
ki je v pretečenem mesecu vlomila v železniški vagon na
postaji Zalog in ukradla cigaretni tobak »Zeta« za okoli
17.000 Din, so izsledili in aretirali.

obsojen Ivan Čahuk na 2 leti, njegov sin Kalman pa na 16
mesecev težke ječe.

Surov napadalec.

Dne 9. junija je stal pred porotniki Franc Kornež, ro-
jen 1905 pri Sv. Ani, sedaj hlapec v Makolah. Zagovarjal
se je radi surovega napada, v katerem je težko poškodoval
Štefana Finžgarja. Kornež je znan pretepač, ki je imel že
večkrat opravka s sodnijo. Na Štefanovo 1926 je popival v
gostilni Leskovar v Makolah. V gostilno so prišli trije do-
mači fantje: Štefan Finžgar, Rudolf Pintar in Ciril Sirec.
Obtoženec je najprej napadel Sireca, ga vrzel iz gostilne ter
ranil na glavi z nožem. Kasneje, ko sta šla Pintar in Finž-
gar domov, je šel za njima. Pintar je utekel, Finžgarja pa
je neusmiljeno obdelal s kolom po glavi, tako da mu je za-
dal težke poškodbe. Po noči je nato iskal in čakal še Pin-
tarja, da ga bo »zaklal«, kakor se je sam izrazil. Obtože-
nec se je zagovarjal s silobranom, češ, da je Finžgar prvi
navalil na njega, on mu je pa samo izvil kol iz rok. Po
pravdoreku porotnikov je bil Kornež obsojen na tri leta
težke ječe.

Enaka pravica za vse.

Zelo zabavna je bila popoldanska razprava dne 9. t.
m. proti bivšemu carinskemu posredniku v Mariboru Milo-
ševiću. Pred leti je ogoljufal trgovca Savo Juriča za 32.000
Din, nato pa pobegnil v Srbijo. V Beogradu je živel kot ca-
rinski uradnik ter se ni zmenil za pozive mariborskega so-
dišča, naj se pride zagovarjat pred porotno sodišče. Misli
si je: »Sta me brigajo švabski sudovi!« ter je na beograjs-
kem sodišču izjavil na zapisnik, da ne priznava maribors-
kega sodišča. Že dvakrat je bila proti njemu razpisana po-
rotna obravnava, toda ker ga ni bilo, je bila zopet prelože-
na. Tudi beograjsko sodišče se ni zganilo ter ga je dalo za-
preti šele na interpelacijo naših poslancev na pravosod-
nega ministra. Milošević je bil dopremljen v Maribor ter tu
zaprt. Pred sodiščem je zopet vstrajal, da ga smejo soditi
samo srbski sodniki in po srbskih zakonih, ne pa po šva-
bskih, katerih ne priznava več. Pa mu njegovi protesti niso
nič pomagali. Po enaki pravici, ki velja za vse državljane,
je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Trije mladi roparji.

Dne 10. t. m. so se zagovarjali pred poroto trije mladi
nepridipravi iz Poljčan in sicer Anton Kodrič, 24letni po-
sestniški sin iz Čretnika, Martin Harinski, brezposelni trg.

Lampijončke, črke za napise, plakate za razne prire-
ditve v poletju kupujte v trgovini s papirjem Tiskarne sv.
Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova 6.

Nova knjiga. Splošna učna metodika za rabo na sred-
njih kmetijskih šolah je izšla v založbi Tiskarne sv. Cirila
v Mariboru. Cena 15 Din. — Knjigo prav toplo priporoča-
mo vsem onim, ki imajo opravka, da nastopajo v narodu
kot predavatelji o kmetijstvu, posebno še učiteljem stro-
kovno-kmetijskih šol in tudi ljudskih šol.

V Jeloveu pri Bresternici št. 10 (v hiši, kjer se nahaja
pekarija) se je otvorila nova trgovina, ki jo vsakemu toplo
priporočamo, da si v tej trgovini krije svoje potrebe.

Vrtna veselica prostovoljnega gasilnega društva v Radvanju
se vrši v četrtek, dne 16. junija (na Telovo) v gostilniškem vrtu
gospoda Mandla v Zgor. Radvanju z običajnim sporedom, kakor
kegljanje na dobitke; začetek kegljanja predpoldne ob 10. uri; v
slučaju, da se kegljanje isti dan ne završi, se nadaljuje v nedeljo,
dne 19. junija. Nadalje je bitka s konfeti itd. Na veseličnem pro-
storu svirata dve godbi. Začetek ob 15. uri. Ker je čisti dobiček
namenjen za nabavo novega gasilnega orodja, se prosi za obilno
udeležbo. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v nedeljo,
dne 19. junija. — Načelstvo.

Male težave povzročajo često težke muke, a pri tem
zmanjšujejo delovno sposobnost in veselje nad življenjem
in to pogostokrat skozi celo vrsto let. Napreneljivost in
neugodnost haemorrhoida, na katerem trpi ogromno šte-
vilo ljudi, postali so po celem svetu predmet pregovora.
One težave in njih začetek se dajo danes lahko odstraniti z
»Posterizan«-om, kateri preprati se izdeluje na osnovi naj
novejših znanstvenih preiskav. »Posterizan« se dobiva v
vseh lekarnah. Bližnja znanstvena pojasnila podeljuje na
zahtevo »Isis« d. d., Zagreb.

Znake starosti na obrazu in plešasto glavo boste preprečili
najenostavneje in najudobneje s pomočjo I. Fellerjeve pomade
za lase. Odstranjuje prhljaj, preprečuje izpadanje las in prerano
osivost dveh preizkušenih, zanesljivih in skozi dolga leta pri-
ljubljenih preparatov. II. Fellerjeva kavkaška pomada za obraz
in kožo čuva mladost in lepoto ter je najmočnejšega delovanja
zoper pege, sojedce, netisto polt, rdeče in hrupave roke. Z re-
dovito masžo se odpravijo tudi gube, krhke lase napravi mehke in
voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus dva lončka od
ene vrste ali po en lonček od obeh vrst Elsa pomad že obenem
z zavojnico in poštino za 38 Din ali samo proti vnaprejšnji posla-
nemu denarju ker je po povzetju poština za 10 Din višja. Na-
ročila nasloviti: Lekarnarju Evgenju V. Fellerju v Stubici Donji,
Elatrg št. 341. Hrvatska.

Pisma iz domačih krajev.

Slivnica pri Mariboru. V nedeljo popoldan se je vršila v na-
ušem Društvenem domu redka slovesnost odlikovanja vpokoje-
nega nadučitelja K. Pestevšek, ki vodi 20 let našo posojilnico kot
tajnik in član načelstva, z redom sv. Save. Pevski zbor je otvo-
ril slavnost s pesmijo v čast slavljenca, nakar je v daljšem go-
voru pozdravil domači poslanec St. Falež zastopnika vlade in vse
navzoče ter orisal 40 letno delo slavljenca v župnijski Slivnici na
šolskem polju, osobito njegovo izvenšolsko delo. Okr. glavar
Poljanec je nato s primernim nagovorom, v katerem je orisal za-
sluge odlikovanca, izvršil dekoracijo. Ginjen se je zahvaljeval
odlikovanec za podeljeno odlikovanje in pozval vse navzoče, da
zakličejo v znak hvalečnosti Nj. Vel. kralju trikratni živijo. Posl.
Vlad. Pušenjak je opisal dobo zadržnega dela zadnjih 20 let,
osobito vloga slavljenca pri združnem pokretu, pozival navzoče,
večinoma učence slavljenca, da sledijo njegovemu zgledu in mu
ohranijo hvaležni spomin. Izrazil je odlikovancu častitke Za-
držne zveze v Ljubljani, ter mu izročil priznalno pismo iste kot
centrale zadrug. Pevski zbor je zapel še par mičnih pesmic, ude-
leženci so častitali odlikovancu, nakar se je oficijelni del slay-
nosti končal. Sledila je prosta zabava v gostinah Lesjak in Lo-
nik, kjer so bile izrečene razne zdravice obitelji slavljenca in so-
trudnikom pri združnem delu. Lepa, velepomembna slavnost bo
ostala vsem udeležencem v neizbrisnem spominu.

Selnica ob Dravi. Te dni nas bo zapustila spoštovana in pri-
ljubljena družina Vogričeva. Krasna vila »Gozdni dvor« bo osa-
mela in utihnila. Utihnil bo tudi mogočen in lep glas g. Petra
Vogriča, ki ga je bilo slišati vsako nedeljo v selniški cerkvi.

pomočnik iz Spodnjih Poljčan, star 20 let, in Alojz Dolšak,
16letni posestniški sin iz Spodnjih Poljčan. Obdolženi so
bili, da so oropali v noči dne 24. februarja t. l. v Spodnjih
Poljčanah Antona Štumpfa, kateremu so odvzeli listnico z
denarjem in srebrno uro. Štumpf je omenjenega večera
igral igro »Marjanco« v gostilni Fijavš. Pri sosedni mizi so
sedeli obtoženi, ki so opazili, da ima Štumpf pri sebi večjo
svoto denarja. Govoril je, da pojde drugo jutro na semenj
v Slov. Bistrico nakupit več glav živine. Dalje, da ne mara
v gostilni menjati tisočaka in to vse so obtoženci vlekli na
ušesa. Glasom obtožnice se je potem Harinski prvi spom-
nil, da bi bilo dobro Štumpfu olajšati njegovo listnico. Pre-
govoril je Kodriča in Dolšaka, da so šli vsi trije čakati na
Štumpfa, da ga med potjo domov napadejo. Štumpf je pa
menda slutil, da ga čakajo, zato ni šel po cesti, ampak je
zavil v škedenj s senom, kjer se je hotel napadalcem skriti.
Ker ni bilo Štumpfa od nikoder, so ga pričeli iskati in res
so ga zasledili na škednju. Kodrič je skočil gori, mu odvzel
listnico in uro ter se vrnil k tovarišema. Odnesele so Štum-
pfu 400 Din, prazno listnico pa vrgli v Dravinjo. Oropani
Štumpf je naznanil zadevo orožnikom, ki so mlade roparje
kmalu izsledili. Pred poroto so se zagovarjali tako, da ni-
so našli nič denarja, dalje da niso vzeli listnice s silo. Po-
rotniki so nato zaničali vprašanje ropa, pač pa so potrdili
vprašanje tatvine pri Kodriču in Harinskiju, ki sta bila ob-
sojena na 6 in 4 mesece ječe, dočim je bil Dolšak oproščen.

Detomor.

Naslednja razprava se je dne 10. t. m. vršila proti An-
toniji Srnko, 29letni delavki iz Velikega Boča. Dne 20. fe-
bruarja t. l. je rodila žensko dete, katerega je takoj po po-
rodu zavila v cunje tako močno, da ni moglo dihati, dalje
mu je z roko vtisnila lobanjo ter jo strla. Otrok je radi teh
poškodb umrl. Mrtvo dete je zakopala v gnoju. Sosedom, ki
so vedeli, da je bila noseča, se je zdelo sumljivo, kje bi bil
otrok in govorilo se je, da ga je Srnkova ubila. Orožniki so
to zvedeli ter so začeli s preiskavo. Srnkova je priznala
zločin ter pokazala mesto, kjer je bil otrok pokopan. Tudi
pred poroto je vse priznala, vendar so bile olajševalne o-
kolščine take, da so porotniki njeno krivdo zaničali, nakar
je bila oproščena.

Hud mož

je Ivan Blažek, 42letni posestnik iz Gradišča pri Ptuj.
Obtožnica mu očita, da je poškodoval svojo ženo Marijo s

Marsikateri revež bo občutil, da ni več dobre gospe Vogričeve, h kateri se je lahko zatekel v sili in nikdar zastoj. Sam Vsevedni ve, koliko dobrega je ta blaga gospa storila. Nobenih žrtve se ni ustrašila, sama je iskala trpeče in njeno največje veselje je bilo, če je mogla komu pomagati. Na nikogar ni pozabila. Ludi za cerkvene potrebe je vedno žrtvovala, kar je bilo treba. Silno veliko je darovala v dobre namene, vse pa brez najmanjše sebičnosti ali čistiželčnosti. V hiši so bili vsi katoliški listi, in kadar je šlo za dobro stvar, nikdar ni odklonila podpore. Dobri Bog, ki je videl, naj vse stotero povrne! Tisti pa, ki jim je lajšala bedo in otirala solze, ji gotovo ostanejo vedno hvaležni. Tudi vnuk, mali Lary, nas bo zapustil. Večkrat smo se mu od srca smejali, ko nam je — 5 in pol leten ljubezniv deček — igral harmoniko. Z njo je tudi že nastopil na odru. Zda mora zapustiti svoje igranje in iti v Ameriko — v šolo. Želim iz srca vsem trem srečno pot in pa, da se kmalu zopet vidimo v »solnčni« Selnici. Z Bogom!

Sv. Martin pri Vurbergu. Naša župnija je doživela zadnjo nedeljo, 12. junija redko slovesnost: Daleč znana in spoštovana zakonca Franc in Marija Skofič v Zgor. Dupleku sta obhajala zlato poroko; njun sin Franc, ki je pred dobrim letom izgubil ženo, se je ta dan poročil z Ivanko Koeček od Sv. Martina. Obe poročni dvojici je zvezal sin zlatoporočencev in brat mladega ženina g. Marko Skofič, kaplan v Kapeli pri Radgoni. Gostoljubni družini Skofičevi, ki ji je Bog dodelil redko srečo zlate gostije, želimo tudi v bodoče obilo blagoslova božjega, zlato- in mladoporočencema!

Zg. Duplek (smrtna kosa). Dne 10. t. m. smo izročili materi zemlji članico Marijine družbe, po celi župniji priljubljeno hčerko mnogoletnega župana gosp. Ignaca Thaler, Marijo. Kratka, kruta bolezen je prišla na 21. letu nit življenja. Da je bila pokojna res priljubljena pri vseh ljudeh, je pokazalo spremstvo občinstva na njeni zadnji poti in številni venc. Vrlo so se izkazale članice Marijine družbe iz Sp. Dupleka in Sv. Martina, ki so se po stari navadi udeležile pogreba z društveno zastavo. To vemo, da bo še druga dekleta spodbudilo, da bodo z veseljem pristopile k Marijinim otrokom. Blagi pokojnici bodi zemljica lahka, težko prizadeti Thalerjevi družini pa izrekamo globoko sožalje.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 6. junija zvečer je umrla v Gor. Senarski Terezija Santl v 62. letu svoje starosti. Pogreb se je vršil dne 9. junija. Bila je skrbna gospodinja, dobrotnica revežev, prijazna vsakomur in verna katoličanka, zato ji bodi ljubi Bog dober plačnik.

Mala Nedelja. Film »Džungla«. Vsakemu so znane povesti »Džungla«, ki se berejo v vseh knjižnicah z velikim zanimanjem. V Društvenem domu se bo v nedeljo, 26. junija predvajal znamenit film: »V afriških džunglah in pustinjah«. Videlo se bo: lov na tigre, leve, slone ter druge divje zveri. Tropično rastlinstvo pragozlov, zanimive ljudske običaje raznih divjih plemen itd. Film, ki je izredno poučen, bo pojasnen s predavanjem tako, da bodo tudi oni, ki še niso brali povesti »Džungla«, lahko razumeli. Predstava po večernih ob 3. uri in ob pol 8. uri zvečer. Ne zamudite! Oglejte si vsi od blizu in daleč te zanimive kinopredstave.

Ljutomer. Tržan g. Veinar Jožef je obhajal binško nedeljo svojo 70. letnico v ožjem krogu sorodnikov in prijateljev. Jubilatni slovi kot eden najboljših tenoristov še v tej visoki starosti. Pri cerkvenem petju sodeluje že od l. 1883., to je skoraj 45 let. Nevenljivih zaslug si je pridobil kot mnogoletni predsednik pri Slov. pevskem društvu, ki je slovelo v predvojni dobi daleč okrog. Ker je to društvo zašlo na drugo pot, je izstopil iz odbora in sodeluje le pri cerkvenem zboru. Se na mnoga leta!

Veržej. V Marijanišču obhajamo slovesni praznik presv. Srca Jezusovega dne 26. t. m., oziroma zadnjo nedeljo v mesecu. Castilci in častilke Kralja ljubezni, prirčno vabljeni! Pri Njem, »gorečem ognjišču ljubezni« se bomo naučili prav ljubiti in bomo zajeli močne, krščanske ljubezni.

Makole. Dne 12. t. m., okoli 3. uri popoldne nas je obiskala med dežjem gosta, srednje velika toča in to neposredno po prav pekočem solncu. Po toči pa je solnce na storjene točine rane poslalo svoje zlate pekoče žarke in to trikrat zaporedoma, dež in solnce, kar bo imelo za vse rastlinstvo zle posledice. Zatorej: škropite vinograde in krompir, sicer nas čaka še večje gorje od žanskega, ker letos vinogradi že pokazali niso dovoljno in tudi sadja ne bo, oziroma pa ne bode mogla dorasti in zoriti, ker jo tropično deževje in burja k tlom tlačijo. Pomagajmo si kar se da, in dokler še ni vse zamujeno!

Vojnik. Vidovdanska akademija, ki jo pripravlja drž. mešč. šola v Vojniku, bo nudila tržanom mnogo lepega in zanimivega. Pričakovati je spričo krasnega programa prireditve, ki se vrši

tem, da ji je vrgel v glavo kozarec, ki jo je zadel v oko ter ga ranil, da je izteklo. Žena je sedaj na levo oko slepa. Razprava pa je bila radi zaslivanja novih prič preložena.

Sin ustrelil očeta.

Dne 11. t. m. je mariborska porota razpravljala žalosten slučaj, kakor jih je v naši domovini le redko kedaj doživimo. Zagovarjal se je mladi, komaj 20letni kočarski sin Jožef Šilak iz Bitovrščaka pri Ormožu radi umora lastnega očeta. Stari Tomaž Šilak je živel na svojem posestvu s sinovoma Lovrencom in Francem, dočim je Jožef služil v Trnovcih za hlapca. Med starim Šilakom in njegovimi sinovi ni bilo rodbinske ljubezni, zlasti hudo sovraštvo pa je vladalo med očetom in do skrajnosti izprijenim sinom Jožefom. Dne 15. maja 1926 je bil stari Šilak nenadoma od nepoznanega storilca obstreljen, ko se je spravljal spat. Strel je padel skozi okno in zadel Šilaka v prsa. V bolnici so mu rešili življenje, storilca pa orožniki niso mogli slediti. Dne 27. decembra 1926 pa je padel skozi okno Šilakove hiše zopet nov strel, ki pa je bil usodnejši. Zadel je Tomaža Šilaka v hrbet, krogla je prebila prsa in srce in zadeti je bil takoj mrtev. Kot glavni osumljenec je bil nato aretiran Jožef Šilak, ki pa je vse tajil, vendar novejša obtožnica ima težke dokaze, ki skoro izključujejo krivdo drugega. Razprava je bila po radi zaslivanja novih prič preložena.

Poneverba.

Dne 13. t. m. se je zagovarjal 26letni Ivan Gerlič, knjigovodja pri Rossmannitovi tovarni olja v Logu. Poneveril je pri svoji tvrdki na razne načine okrog 50.000 Din. Pri razpravi je Gerlič vse priznal in porotniki so potrdili vprašanje krivde z 10 glasovi, nakar je bil obsojen na dve leti ječe.

Poneverba v blagajni železniškega skladišča.

Največje zanimanje je vladalo za razpravo proti železniškemu revidentu Francu Jarhu, ki se je vršila dne 13. t. m. popoldan. Jarh je obtožen, da je poneveril kot načelnik materialnega skladišča iz blagajne 630.592 Din, katere je porabil za razne špekulacije, s katerimi se je skušal obogatiti. V Mariboru je bil družabnik več trvd, kupoval je posestva ter živel potratno. Denar je v blagajni poneveril tako, da si je pridržal svote, katere so plačevali železničarji za premost. Jarh dejanja ni priznaval, skušal se je v svojem zagovoru oprati krivde, vendar je bil obsojen na tri leta težke ječe s 14dnevni postom.

dne 26. junija 1927, ob 3. uri popoldne v dvorani mnogobrojne udeležbe. Isti dan ob 8. uri zjutraj se otvorili v prostorih mešč. šole razstava izdelkov gojencev in učitelstva, ki traja do 29. t. m. — Vpisovanje v I. do IV. razr. mešč. šole se vrši 28. in 29. junija ter 1. septembra 1927 popoldne. V I. razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili 4. razred ali 4. šolsko leto osnovne šole. K vpisu je treba prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list v spremstvu staršev.

Škofjavan. Sporazum, katerega smo sklenili s socialisti, pravijo, da se krha. Kdo pa povzroča to krhanje, to bomo sedaj javnosti povedali. To delo opravljajo namreč naši samostojni demokratje, radičevci in Nemci, kateri so se sedaj tesno združili, ko se bližajo občinske volitve in imajo na tem, da se mi in socialisti pripravimo, velik interes, kajti v naši slogi oni ne igrajo tako važne vloge. Nekateri izmed te pisane družbe, če pridejo skupaj s pristašem soc. stranke, mu lažejo, kako klerikalci govore čez nje, obratno pa lažejo, če pridejo v dotiko z našim somišljenikom. »Proklet bodi binavec in dvojezičnik, zakaj med mnogimi, ki v miru žive, opravljajo sovraštvo.« Tako pravi sveto pismo. In to delo sovraštvo hoče širiti po občini takozvana »napredna« zmes, kateri se zdi veliko »napredništvo« tudi, če mesto dober dan reče »serbus«. Torej prepri med nami in socialisti je tej družbi neobhodno potreben, kajti le potem lahko računajo na večje uspehe na občini. Zato ga je treba na vsak način napraviti in če pri tem hudičevem poslu pomandrajmo moško čast, resnico, poštenje, jih to nič ne ovira. Sicer pa se zdi, da naštetih pojmov nekateri izmed njih sploh ne poznajo. Mi vemo, da mislijo nekateri soc. občinski odborniki vreči one socialiste od vodstva stranke, ki so za sporazum z nami ter delavstvo prignati pod radičevsko diktaturo in orjunske revolucije, vemo pa tudi, da jim pametno in verno delavstvo ne bo sledilo. Ta »napredna« družba ima na sebi pa tudi popolnoma orjunske znake, kajti mnogim našim pristašem obetajo, da jih bo treba spodbiti, ali oklofutati, ali »narezati«. Kaj ne, to je čisto orjunska manira. Naši pristaši se seveda teh groženj nič ne bojijo, s tem namreč oni sami kažejo veliko nemot proti nam, zavedajoč se, da je naša stranka faktor, brez katerega bo vsako delo povsod nemogoče.

Sv. Lenart nad Laškem. Dne 27. maja t. l. je v Beljaku na Koroskem umrl predviden s svetimi zakramenti po kratki, mučni bolezni v 54. letu starosti, brat tukajšnjega posestnika g. Vinka Lapornika na Gori g. Josip Lapornik, bivši vojaški nadoficer v pokoj, zapustivši ženo in troje otrok. Pokojnik je svoj čas z uspehom dovršil v Avstriji višjo živnozdravniško šolo na Dunaju, bil pri vojakih višji podkovski mojster, a sedaj upokojen. Njegovi svojci so bratu brzojavili žalostni dogodek isti dan, tako, da je bil brzojav ob 5. uri popoldan v Laškem, a brat ga je dobil šele dne 30. maja z drugo pošto vred, med tem pa je bil brat že dne 29. maja, to je v nedeljo popoldne ob 4. uri pokopan. Naj v miru počiva!

Sv. Lenart nad Laškem. Tukaj se bo v nedeljo, dne 19. junija vršil shod SLS v gostilni g. Deželak, na katerem bo poročal obl. poslanec g. M. Deželak. Pristaši se vabijo, da se shoda v obilnem številu udeležijo, ker bo podana prilika, da se med seboj pogovorimo o važnih dnevnih vprašanjih. Shod se vrši po prvem sv. opravilu. Pripomnimo, da se že tu v nedeljo, dne 26. junija vrše v St. Lenartu občinske volitve, kjer bo podana prilika naši stranki, da se popravi sramota in krivica, katero delajo razni neznačajni uskokli.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Na binškošni pondeljek popoldne so romarji s Svete gore napolnili gostilno: Med najlepšo zabavo se dvigne iz neznanega vzroka neki fant, potegne iz žepa dolg nož, nato še samokres. Z nožem klati okrog sebe, s samokresom meri po ljudeh. Vseled nevarnosti krogel fantje študirajo, od katere strani bi ga zagrabil. V zmedenosti je končno vsakemu šinila najbolj sigurna misel v glavo: Reši se, kam moreš. Nastala je gnječa, gostilna je bila takoj prazna, seveda na škodo gostilničarja. Fant zdrvi z orožjem za ljudmi na cesto, pogled mu obstoji na tik ob cesti stoječi pečini. Misleč, da ga čaka gruča fantov, začne meriti in šklesati s samokresom. Končno se le vname patrona, krogla oprasne trdo pečino. Ker je pečina vedno na mestu pri miru, in še bo, misleč, da ni zadel, se zaleti ter jo na vse mogoče načine začne obdelovati z dolgim nožem. Končno izprevidi, da je skala tudi za nož in kroglo pretrda, si od jeze začne grizti obleko. Polagoma se začne zibati po cesti proti domu v zabavo ter posmeh romarjev, ki so opazovali njegovo početje.

Za razvedrilo.

Rešitev uganke. Uganka v zadnji številki je bila taka, da je nihče ni rešil. In zakaj ne? Prvi 1 je stal 63 in ne 65 kron. Zda jo pa znate rešiti!

Uganka s Tinjo. Neki oče je imel 7 otrok, pa 4900 Din premoženja. Majši otroci so ga večkrat prosili, naj naredi pismo, in sicer tako, da bodo oni več dobili po njegovi smrti, kakor starejši. To je pa dobera očeta žalostilo, ker je vse otroke enako ljubil; ker pa majši le niso mirovali in ker je bilo tudi starejšim vse, se slednjič poravnajo tako: Najstarejši sin vzame 100 Din od vsega premoženja in od ostalega osmi del. Drugi naj vzame 200 Din in od ostalega osmi del. Tretji 300 Din in od ostalega osmi del, in tako naj dobi vsak prihodnji 100 Din več, kakor prejšnji in od ostalega osmi del. Kar pa ostane, je sedmega. S tem so bili otroci zadovoljni. Zda se naj preračunaj, koliko je dobil vsakteri.

Kdo se je zmotil? V neki gostilni sta morala skupaj prenočiti neki menih in neki profesor. Ker je hotel profesor drugo jutro zgodaj vstati, je naročil krčmarju, da naj ga ob 3. uri zbudi. Krčmar je to storil. Profesor je naglo vstal, a v napolspanju in kar v temi si je oblekel meniško haljo. Ker pa se mu je obleka zdela čudna, je prižgal luč in se zagledal v ogledalu: »Tepec, ta krčmar je pa zbudil meniha namesto profesorja!« — Ugasil je luč, vrgel obleko s sebe in legel zopet spat.

Konj bi rad bil. Janezek reče svojemu tovarišu: »Jaz bi bil zelo rad konj!« Pa zakaj? Janezek odgovori: »Veš zati, da mi ne bo učitelj vedno rekel, da sem osel!«

Nepopolnživ. Berač je bil obsojen radi prosjačenja na štiri tedne zopora, pa je prosil, naj mu ta zapor izpremeni v denarni kazni. Vprašali so ga: »Zakaj ne, ali kje boste denar dobili?« On pa je odgovoril: »Naberali ga bom!«

Nesreča. V nekem kraju se je hiša podrla. Preiskava je dognala, da je bila preobložena z davki in dolgov!

Pomagati si zna. Neki hohštapler, ki je ostal mesarju dolžen, ni dobil več mesa od njega na kredit. A ko ga obišče krojač z računom, pa vidi, da se masti s puranom in mu to očita. Oni pa se opraviči: »Nikar mi ne zamerite! Saj navadno jem govedino, a je nisem več dobil na upanje, sem pa moral k trgovcu s perutnino, ki me še ne pozna!«

Zanimivosti.

Včna ura. Curiški urar Karl Heinrich Maeyer je izpolnil davne sanje urarjev in tudi mnogih drugih ljudi, ki so hoteli s pomočjo ure rešiti znamenito uganko perpetuum mobile (stroj, ki gre sam brez gonilne sile). — Sicer se je že marsikateremu urarju posrečilo sestaviti uro, ki je šla brez navijanja več let. Maeyrov izum pa temelji na principu, da ure sploh ni treba navijati, pa vendar vedno gre. Z njegovim izumom prehaja urarska fabrikacija na fizikalno in fizikalno-kemično polje. Glavni in

oživljajoči činitelj te ure ni samo nihalo, temveč ono dela takorekoč s tisto večno razliko, ki obstoji v temperaturi zraka. V spirali, ki sestoji iz tankih cevi, se nahaja glicerini pod stalnim pritiskom. Glicerini je silno občutljiv za spremembe toplote. Radi tega se ta sistem cevi nahaja v večnem krčenju in raztezanju, kakor se spreminja toplota. Te spremembe in ta krčenja se prenašajo na konstrukcijo ure in jo tako urejujejo, da tista energija, ki jo daje stisnjeni glicerini, giblje kolesa. Uteži, ki reagirajo na te prostorske spremembe glicerina, urejajo vse gibanje ure tako, da ni nobenih prehitrih udarcev. Vsa mašinerija funkcionira mirno in redno. Stroj ure se nahaja pod steklenim cilindrom, v podstavku ure pa so cevi v spirali, ki gibljejo ves sistem.

Škoda vsled rje. Kdor hoče dobesedno čez noč postati bogataš, ta naj iznajde sredstvo, s katerim bo omogočeno priti v okoli rji. Računajo, da rja uniči na leto železa v vrednosti 800 milijonov funtov, to je toliko kot 220 milijard dinarjev. Stroški za barvanje železa so pa po približnem računu na leto 22 milijard dinarjev, torej za eno ničlo manj kot pa uniči v enem letu rja. Koliko je na leto človeških žrtve vsled rje, — zrušene stavbe in drugo — tega statistika ne pove, vendar pa jih je skoraj gotovo precej. Zebli zarjavijo v strešnikih, škriklj padajo radi rje, ki je zjedla železe, na tla, vrtna ograja rjavi, sploh z eno besedo, karkoli je železnega ali jeklenega pri hiši, rjavi. Neki arhitekt pravi, da oni gospodar pametno gospodari, kateri ima en odstotek vrednosti hiše vedno pripravljen za nadomestitev po rji uničenih predmetov. Koliko napravi rja škode na železnica, največ na vagonih, potem na tračnicah, signalnih napravah in slotine drugih stvarih! Kdor bi torej iznašel primerno sredstvo proti rji, bi postal, kakor smo zgoraj navedli, v resnici čez noč bogat. Toda to bi morala biti cenena stvar, ne morda, da bi stala n. pr. 1000 Din, škode bi pa napravila samo za 700 Din. In to je baš težava in danes še neresen problem.

Gospodarstvo.

VINOGRADNIKI IN KMETOVALCI, POZOR!

Pred nekaj tedni sem Vam orisal škodljivca na senožetih, namreč zelo strupeno rastlino podlesek, čmeriko ali divjo turščino, ki je zelo nevarna živini. Kdor me je ubogal, ga ne bode glava bolela zraven poginelega živinčeta. Danes Vam pa prav nujno priporočam, škropite krompir in sicer z 1% galico, pomešano z apnom, ravnotako narejeno kot za vinograd.

Da je to zelo velike važnosti in koristi, so se lansko leto do dobra prepričali isti, ki so to storili. Pisec teh vrstic je imel na malem prostoru mnogo več in lepšega krompirja, nego oni na pet in še večjih prostorih. Ta bolezen, krompirjeva rja, znanstveno imenovana phitophthora infestans, je zelo podobna oni na trsu ter je z drugimi dobri mi in slabimi stvarmi privandrala iz Severne Amerike. Pri nas je nastopila prvič leta 1845. Bolezen se prvo pokaže na perju od zdolej, postane plesnivo ter se grozno hitro širi, da v par dneh uniči ves nasad. Listje postane črno, smrdečega duha, potem odpade in tisti trosi preidejo po vsem debelju v zemljo na krompir, ki postane črnopegast in trd ali pa počne gniti. Tak krompir pa tudi dalje ne raste in pozimi spravljen gnije. Kdor je tak krompir sadil, prenesel je to hudo bolezen spet na njivo in pri prvem neugodno mokrem vremenu se prične stara muzika: krompir je v par dneh vel, črn in popolnoma okužen. Pozivljam resno vse povprek, ne opustite letos škropljenja, da bomo imeli prihodnje leto spet zdrav krompir! O tej prvi bolezni mi je še dobro v spominu zgodba od mojega starega očeta: Leta 1844 je bilo bojda zelo veliko krompirja. Bil je izvanredno roden, tako da so ga komaj pospravili, zraven pa obilico preklinjali, ker so se ga navolili spravljati in glejte, prihodnje leto pa ga je rja skoraj vsega uničila in tako so moj dedek rekli, da je Bog nevedredneže kaznoval, ker so sveti blagoslov prejšnjo leto proklinjali.

Vinogradarji, naredil sem nalašč poskušnjo, utrgal sem nalašč trsovo mladiko, pustil njo pod trto in glejte, po prvem dežju je bilo listje od peronosporo okuženo in tudi zgoraj na dotičnem trsu, zatorej plevači, vsak utrgan list skrbno poberte in ga nesite iz vinograda, ne puščajte ne lističa v vinogradu še manj pa blizu trsa, ker se s tem odrganim listom, ako je v par dneh dež in še posebej, če je na kupčkih in se ne more hitro posušiti, daje prehitro življenje pogubonosni rji.

Sadjarci, pazite na drevesca, posebej na mlada ter pridno zatirajte listno in krvno ušico, prva ustavlja in zamuja bujno rast, a druga, krvna, ta pa je gotova smrt za drevesca, ako se ob pravem času ne zamori. Ta povzroči odprti rak in vejica za vejico je v par letih suha, tudi deblo dobi globoke rane in drevesa je konec ob času, ko bi ravno moglo početi nabujnejše roditi. Prosim, ne pojdite mimo teh vrstic, ki čitate našega častitljivega starina »Slov. Gospodarja«, hladne krvi in še opozorite one, ki ga ne čitajo! Kdor hoče videti lepo in zdravo drevesnico, naj si isto ogleda v Makolah v posojilniščnem vrtu, ki jo oskrbuje vzor vzgojitelja v cerkvi in zunaj cerkve!

Strokovni ekonom Vatro Kosi.

Nadaljnji poskusi s konserviranjem (okisanjem) zelene krme. Udeležil sem se lansko leto tečaja za novodobno zboljšave kmetijstva v Admontu na Zgornjem Štajerskem, ter sem pri tej priliki s posebnim zanimanjem zasledoval prve poskuse avstrijskega kmetijsko-preiskusnega zavoda za ansiliranje zelene krme v betonskem in železnem silu. Z ozirom na moje poizvedbe, kako je to ansiliranje uspelo, sem prejel pravkar od dr. inž. Kurt Liebscherja, direktorja kmetijske kemične preskusne postaje na Dunaju, naslednje poročilo: »Naši poizkusi z okisanjem zelene krme so vsi prav dobro uspeli. Ugodne uspehe beležimo pri konserviranju zelene detelje, ajde, krmske mešanice in prav posebej pri sveži travi. Trava je izredno prikladna za ansiliranje. Novi poizkusi se bodo letos napravili z dodatkom mlečnokislinskih glivic, da se že v naprej zagotovi čisto mlečno-kislinsko kipeenje. Leseni silo se v splošnem ne obnesejo pri nas, razun pri okisanju koruze, ker jih je jako težko napraviti popolnoma nepropustne za zrak in vodo. Dober in priporočljiv je betonski lila-silo, kojega stiskalnica je prikladna tudi za lesene naprave. Zanimalo Vas bo mogoče, da smo letošnjo zimo pitali z okisano krmo šest volov z jako dobrim uspehom. Dnevni prirastek na živi teži je znašal pri vsaki živali nad 90 dkg.« — K temu poročilu še pripominjam: Iz izvajanj dr. inž. Liebscherja sledi, da je ansiliranje v betonskih in železnih stolpih pri pravilnem polnjenju in stiskanju krme povsem sigurno, dočim